

saaledes: „Thingets ærede Medlemmer ville, haaber jeg, have lagt Mærke til, at jeg har udtalt, at den nødvendige Betingelse for mig for at gaae ind paa en gennemgribende Omordning af Kirkens nuværende Forsatning var den, at der, forinden det skete, var tilveiebragt et Organ, hvorigjennem Kirken kunde komme tilorde. Jeg finder mig ligeoverfor den ærede sidste Tale's Yttringer nødt til at pointere dette. Det vilde altsaa ikke være mig muligt at gaae ind paa et Lovudkast, som indeholdt en Tilfredsstillelse af de Krav, hvorom han udtalte sig.“ — der var Tale om lignende Bestemmelser som dem, der findes i nærværende Lovforslag, — „forinden Kirken havde havt Leilighed til at komme tilorde gjennem en Forsatning, som var dannet paa den Maade, Grundloven sandsynligviis ved Affattelsen af sin § 75 har havt for Sie“. — Med denne min Overbeviisning om, at Staten eller den lovgivende Magt i Grundlovens § 75 har tilsagt Kirken en Forsatning, kan jeg umuligt stemme for et Lovforslag, som end mere fjerner os fra Gjennemførelsen af § 75 i Grundloven og fra Istandbringelsen af en virkelig Kirkeforsatning. Dette forekommer mig at være saa tydeligt paavist i den Betænkning, som Udvalgets Fleertal har affattet, og det fremgaaer saa klart af den ærede Ordførers Yttringer, ligesom ogsaa den ærede 1ste Landssthingsmand for 1ste Kreds (Mabvig) baade tidligere og idag har udviklet det Samme paa en saadan Maade, at jeg ikke skal opholde det ærede Thing med nærmere herom at udtale min Mening, da dette blot vilde kunne blive en Gjentagelse af, hvad der er sagt baade bedre og stærkere, end jeg vilde kunne gjøre det. Der er derfor kun to tidligere Yttringer, som jeg troer, at jeg endnu bør tage særligt Hensyn til.

Den ene er den, at man har sagt, at den her foreslaaede Lov ikke vilde faae nogen gennemgribende Betydning, og at den ikke var Andet end en Udvidelse af — ja man har endogsaa brugt et endnu stærkere Udtryk, idet man har sagt, at den ikke var Andet end et lille Tillæg til — Loven om Sognebaandets Løsning af 4de April 1855, samt at man, da Lovgivningsmagten ikke havde taget i Betænkning at udstede Loven om Sognebaandets Løs-

ning, og da denne efter de Flestes Anstuelse havde vilst sig heldbringende i sine Følger i en Række af 13 Aar, nu heller ikke skulde tage i Betænkning at give sit Minde til den her foreslaaede Lov, der, som anført, er omtalt som kun indeholdende et Tillæg til hiint anden Lov. Paa denne Anstuelse kan jeg slet ikke gaae ind, og det af to Grunde. For det Første kan jeg i Almindelighed ikke lade den Slutning gjælde, at, naar den lovgivende Magt først eengang har foretaget et Skridt, som det muligt efter en streng Fortolkning af det i Grundlovens § 75 givne Bøfte burde have unbladt, skulde den derved være bleven fuldt berettiget til nu at gjøre et andet Skridt som en Følge af hiint første Skridt. Jeg siger med Villo: Et andet Skridt, thi efter min Anstuelse er det ingenlunde et Tillæg til Loven om Sognebaandets Løsning, hvorom der her er Tale. Det er virkelig et heelt andet Forslag. Ved Loven om Sognebaandsløsningen bleve Menighederne uberørte. Menighederne bleve, siger jeg, uberørte, endog efter den nævnte Lovs egne Motiver; „Menighedslivet,“ hedder det i dem, „skulde opretholdes.“ Hvad Loven om Sognebaandsløsningen tilsigtede, var kun, at den enkelte Beboer, det enkelte Individ i et Sogn kunde holde sig til et andet og gaae ind i et andet Sogns Menighed, men Menighederne som saadanne i deres Tilblivelse og Tilværelse, naar man vil sætte denne i at være noget Andet og Højere end blot en Samling af Individer, bleve uberørte. Hvad gaaer derimod dette Lovforslag ud paa? Det gaaer ud paa, at et vist Antal Personer, som leve i en vis Nærhed af hinanden og under visse Bilkkaar, kunne stifte en ny Menighed, altsaa kunne splitte den gamle Menighed, forsøge deres Menighed ved Andres Tilslutning og saaledes selv være det Constituerende med Hensyn til Menighedslivet. Dette er noget Andet og Mere; det er Noget, der er for indgribende i Kirkens hele Organisation, til at jeg kan indsee, at de, der lægge nogen Vægt paa nogensinde at see Bøftet i Grundlovens § 75 opfyldt, kunne ansee det for en heldig Tanke forud at bestemme Noget, som vil have en saa betydelig Indflydelse paa Kirken og dens Organisation som den her foreslaaede Lov vil have, baade i og for sig og med Hensyn